

Recesia postihla aj slovensko-srbské stavbárske vzťahy

Author: Marián Hudec | Published: 09.04.2010

Hospodárska spolupráca zaostáva za politickou

Ibaže terajšia hospodárska recesia sa premietla aj do obchodných vzťahov, čo potvrdilo i nedávne slovensko-srbské stavebné fórum v Žiline. Zorganizovali ho Žilinská regionálna komora (ŽRK) Slovenskej obchodnej a priemyselnej komory (SOPK), Vojvodinská hospodárska komora a Kikindská hospodárska komora. Podľa predsedu Kikindskej regionálnej hospodárskej komory Tibora Šebeka v roku 2009 vzájomná obchodná výmena medzi Srbskom a Slovenskom poklesla na 10 percent roku 2008. Tento roku už bude lepší, aspoň tomu naznačujú jeho prvé tri mesiace.

Stavebné i ďalšie naše firmy môžu pri podnikaní v Srbsku naplno využiť aj stavebné materiály. „Až 90 percent sa ich vyrába v autonómnej oblasti Vojvodina. Po stagnácii stavebníctva očakávame v tomto roku oveľa lepšie výsledky vo výrobe stavebných materiálov. Už máme objednávky na naše keramické dlaždice, strešné krytiny, tehly a ostatný stavebný materiál aj na Slovensku,“ dodal Šebek.

Člen Správnej rady Vojvodinskej hospodárskej komory Dragomir Djukič zdôraznil, že recesia postihla vzájomné hospodárske kontakty a je jedným z dôvodov zaostávania hospodárskej za úrovňou politickej spolupráce. „Hospodárska komora Vojvodiny robí katalóg firiem a spoločností, ktoré hľadajú zahraničných strategických partnerov. Katalóg pre celý svet odovzdáme ako prvému Slovensku. Aj takýmto spôsobom chceme hospodársku spoluprácu priblížiť úrovni politickej, pretože v nej vidíme obrovskú perspektívu,“ skonštatoval Djukič.

V Srbsku sa oplatí investovať, pretože má nízku daň zo zisku, dobrú geografickú polohu na ceste na Blízky východ a voľný obchod s Ruskom. Krajina má lacnú a kvalifikovanú pracovnú silu, vysoké percento po anglicky hovoriaceho obyvateľstva a stabilizovanú ekonomiku. Medzi priority súčasnej srbskej vlády je vstup do EÚ a v tomto roku chce vstúpiť aj do Svetovej obchodnej organizácie WTO. Krajina je aktívna i v Stredoeurópskom združení voľného obchodu CEFTA, ktorej členmi sú aj Albánsko, Bosna a Hercegovina, Chorvátsko, Macedónsko, Moldavsko a Čierna Hora. Ide o beztarifnú obchodnú výmenu v regióne.

Zásobníky plynu, oceľové konštrukcie, dymovody

Na tamojšom trhu pôsobí celý rad slovenských firiem, ktoré sa významne podieľajú na každoročnom zvyšovaní vzájomnej obchodnej bilancie. Srbsko sa mimoriadne zaujíma o spoluprácu so Slovenskom pri budovaní podzemných zásobníkov plynu, kde sa už angažuje spoločnosť NSG Technology, a.s. Gbely. Firma je pripravená projekt zvládnuť technicky, inžiniersky i logisticky a ponúka aj systém financovania a poistenia napríklad potrebných bankových úverov. Ich splácanie s vládnu zárukou Srbska by na základe budúcej dohody bolo možné počas 10 až 15 rokov. Slovenská firma sa zapojila aj do výstavby vysokokapacitných rezervoárov na kvapalný plyn pre srbskú spoločnosť Nafta Industrija Srbija Nový Sad.

Do Srbska sa chytajú tiež strojárne firmy, ktoré sa angažujú v stavebníctve. Ide o Ternotech v Krásne nad Kysucou, ktorý vyrába oceľové konštrukcie a chce ich v tejto krajine prípadne vyrábať a predávať. „Máme aj nový výrobný program: sú to veľmi výhodné dymovody, čo je medzičlánok medzi krbom alebo kotlom a komínom. Sme držiteľmi nášho i európskeho certifikátu a v Srbsku chceme nájsť veľkého odberateľa, ktorý ich tam bude predávať. Dymovody sa dobre hodia napríklad do veľkých skladov,“ povedal konateľ firmy Štefan Hlušek.

Spoločnosť MGC Slovakia v Brezovej pod Bradlom vyrába gabiony, čo sú drôtokamenné koše určené na výstavbu oporných múrov proti zosuvom pôdy. Firma je členom finančno-stavebného holdingu MostGeoCenter Moskva, ktorý zabezpečuje projektovanie, financovanie a výstavbu železničnej siete na celom území Ruska.

Prednosti a ďalšie možnosti spolupráce

Slovenskí podnikatelia podľa vedúcej zahraničného oddelenia ŽRK SOPK Kataríny Bielikovej veľmi málo využívajú výhodu jazykovej blízkosti, mentality, blízkosti obchodných zvykov, ako aj veľmi priaznivú atmosféru pre slovenských podnikateľov a pre slovenské firmy v Srbsku. Na stavebnom fóre v Žiline sa však prezentoval srbský výrobca strešných krytín, obkladačiek a stavebnej keramiky Keramika Kanjiža Plus. „Slovenskí podnikatelia v stavebníctve, ktorí mali vlani problémy práve s rôznymi stavebnými materiálmi, teraz zistili, čo môžu kúpiť v Srbsku, alebo prípadne, kde môžu nájsť náhradné riešenie, keď im vypadnú väčší dodávatelia. Srbsko je pre nás zaujímavé aj veľmi dobrou spoluprácou s tretími krajinami, kde je možnosť napojiť sa na subdodávky alebo na spoločné investičné zámery a projekty v iných krajinách,“ uzatvorila Bieliková.

Slovenské spoločnosti chcú participovať i na výstavbe magistrálneho plynovodu Alexandrovac - Novi Pazar s možnosťou predĺženia tejto trasy až do mesta Tutin a ďalej do Čiernej Hory. Na línii Novi Pazar - Tutin sa buduje nová priemyselná zóna, ktorá ma byť zásobovaná zmieneným plynom. Slovensko je však pripravené pomôcť Srbsku v obchode s energiami na domácom i zahraničných trhoch, pri sledovaní nákladov na prevádzku jednotlivých zdrojov energie a jej distribúcie či formou poradenstva a know-how pri harmonizácii informačných systémov na riadené prevádzky energetiky s legislatívou EÚ. Potrebná je aj legislatíva, ktorá by v Srbsku podporila využívanie a rozvoj obnoviteľných zdrojov energie.

Srbsko podpísalo Memorandá o porozumení medzi ekonomickými rezortmi pre rozvoj bilaterálnych ekonomických vzťahov s Rakúskom, Maďarskom, Francúzskom, Slovenskom a Cyprom. Má vyvinutý systém licencií a dovozných povolení, ktoré vydáva alebo ich vydanie sprostredkuje Ministerstvo pre hospodárstvo a regionálny rozvoj. Tamojšia colná správa akceptuje ATA karnety Medzinárodnej obchodnej komory. Krajina sa tak pridružila k medzinárodným colným konvenciám Svetovej colnej organizácie v Bruseli o dočasnom dovoze tovaru.

Foto - NSG Technology (1-4) a MH SR (5)

1, 2, 3, 4 - Spoločnosť NSG Technology je tradičným dodávateľom technologických zariadení pre plynárenský, ropný, petrochemický a chemický priemysel.

5 - Srbsko potrebuje našich kvalifikovaných odborníkov aj v stavebníctve. V krajine sú totiž stále viditeľné následky vojny.

09.04.2010 09:28, Marián Hudec